

Nr 50

Av herr Bengtsson i Landskrona m. fl., om tillhandahållande av valsedlar å postanstalt.

(Lika lydande med motion nr 41 i Första kammaren)

Enligt 60 § lagen om val till riksdagen och 26 § kommunala vallagen skall på det reguljära valstället för varje valdistrikt finnas anordnat särskilt utrymme, där valsedlar kan utläggas, antingen i anslutning till vallokalen eller, om så lämpligen ej kan ske, i denna. Stadgandena som tillkom genom lagändringar 1960 gäller emellertid ej röstning å fast eller tillfällig postanstalt, och i förarbetena till lagen har frågan om deras tillämpning i dylika fall ej berörts.

I samband med de senaste valen har frågan om att kunna tillhandahålla valsedlar åt de väljare, som avger sin röst inför röstmottagare på postanstalt, kommit att ytterligare aktualiseras därigenom att man inte tillåtit valsedelsutdelare att uppehålla sig i postkontorens förrum eller trapphallar. På de tillfälliga postanstalter som upprättas på sjukhusen är förhållandet likartat, och några utrymmen där valsedlar kan utläggas finns inte, och inte heller tillåter sjukvårdshuvudmännen valsedelsutdelare på sjukhusen.

Postreglementet förbjuder uttryckligen utläggande av valsedlar i postanstalts lokaler, och denna bestämmelse har medfört att man ansett samma förhållande gälla vid tillfälliga postanstalter som upprättas vid sjukhus i samband med val.

I postverkets föreskrifter beträffande tillhandahållande av valsedlar i samband med röstning på postanstalt finns följande föreskrifter: »Då röstmottagning äger rum, får ej på postanstalt hållas tal eller tillåtas tryckta eller skrivna upprop till de väljande. Valsedelsutdelare får inte uppehålla sig i postanstaltens lokaler. Tryckta eller skrivna valsedlar får inte finnas utlagda på postanstalt eller eljest tillhandahållas där på annat sätt än i postförsändelser, som postbehandlas i vederbörlig ordning.»

Nämnda föreskrifter grundar sig bl. a. på stadgandet i 72 § lagen om val till riksdagen där det stadgas: »Ej må å postanstalt, då röstmottagning äger rum, tal hållas eller tryckta eller skrivna upprop till de väljande tillåtas.»

Detta stadgande har alltså ansetts tillämpligt även på tillfällig postanstalt, som inrättas på sjukvårdsanstalt. I det rum, där röstmottagning äger rum, får valsedlar sålunda inte finnas utlagda. Postverkets föreskrifter lägger

således i och för sig inte hinder i vägen för att valsedlar utlägges i annan del av sjukvårdsanstalten än i det rum, där röstmottagning sker. Men medgivande till ett sådant arrangemang kan givetvis inte lämnas av postverket utan får i så fall ankomma på sjukvårdshuvudmannen att lämna.

Emellertid har inte sjukvårdshuvudmännen, i varje fall de vi kommit i kontakt med, velat tillmötesgå framställningar om rätt att å sjukhusen utdela eller tillhandahålla valsedlar. Man har härvid stött sig på från medicinalstyrelsen utsänt cirkulär, i vilket erinras om att tryckta valsedlar inte får finnas på tillfällig postanstalt, dels att det inte föreligger någon skyldighet för sjukvårdsanstalter att tillhandahålla sådana. Inför risken att göra medgivande beträffande tillhandahållande av valsedlar vid såväl fasta som tillfälliga postanstalter, som kanske kunde komma att föranleda överklagande, har respektive postmästare och sjukvårdshuvudman inte lämnat några medgivanden. Detta har i många fall försvårat, i andra fall omöjliggjort deltagande i ifrågavarande val. Att detta förhållande inte är tillfredsställande tycks oss uppenbart. Vi anser därför att ovan relaterade förhållande bör justeras så att möjligheter skapas vid såväl fasta som tillfälliga postanstalter för att tillhandahålla väljaren den valsedel han önskar.

Aberopande det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om sådana ändringar i vallagarna att möjligheter skapas för tillhandahållande av valsedlar på såväl fasta som tillfälliga postanstalter.

Stockholm den 19 januari 1965

Hugo Bengtsson

i Landskrona

Eric Svenning

Joh. Blidfors

Einar Henningsson

Hans Levin
